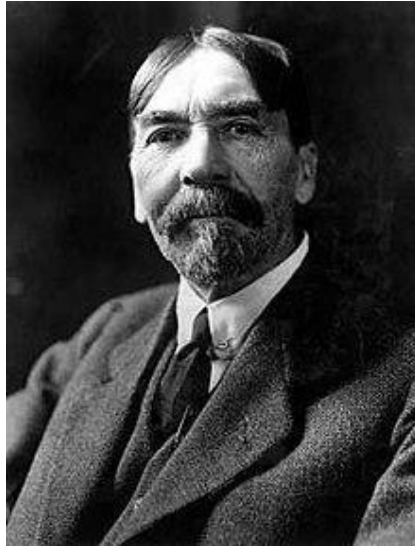

Torstein Veblen

Fatemeh Khoshi
BA of Social Science Research, Department of Sociology

Afsaneh Tavassoli, (Ph.D.)

Alzahra University

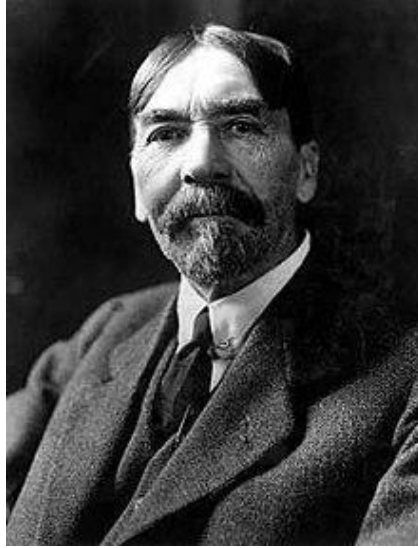
2019

Sociological Theories

972

1397-98

تورستین بوند وبلن

فاطمه خوشی

دکتر افسانه توسلی

دانشگاه الزهرا تهران

جامعه شناسی

ترم ۴

تورستین بوند وبلن کیست؟

تورستن وبلن یا تورشتاین وبلن یک اقتصاددان و جامعه‌شناس اهل ویسکانسین در ایالات متحده آمریکا بود. وی پایه‌گذار مکتب نهادگرایی در حوزه علم اقتصاد است. وبلن یکی از افراد برجسته در تاریخ تفکر اقتصاد است.

تورستین وبلن فرزند یک خانواده نروژی مهاجر بود. او ششمین فرزند از دوازده فرزند خانواده بود. پدر و مادرش، دهقانانی اجاره‌کار بودند و سخت کار می‌کردند. هنگامی که تورستاین هشت ساله، بود. خانواده‌اش به مزرعه‌ای بزرگ‌تر در مرغزارهای ناحیه ولینگ در مینیسوتا نقل مکان کردند. در آنجا آن‌ها ناچار شدند نیمی از زمین‌شان را برای پرداخت بهره به رباخواران بفروشند.

خانواده تورستاین با سخت‌کوشی و قناعت به تدریج از مزرعه داران با کفایت و ثروتمند شدند. وبلن در هفده‌سالگی به مدرسه عالی کارتن وارد شد که مدرسه با تعلیمات انجیلی مسیحی بود.

وی سپس به دانشگاه هاپکینز رفت و به تحصیل فلسفه پرداخت. او پس از یک‌سال تحصیل در دانشگاه هاپکینز و بدون اخذ مدرک، به شوق تحصیل فلسفه زیر نظر پدر روحانی، نوح پورتر، رئیس دانشگاه، به دانشگاه ییل نقل مکان کرد. وبلن در سال 1884، پس از دفاع از رساله‌اش با عنوان "دلایل اخلاقی نظریه جزا"، مدرک دکترایش را گرفت. وی در سال 1891، برای تحصیلات تکمیلی در رشته علوم اجتماعی وارد دانشگاه کورنل شد. در دانشگاه شیکاگو به مدت سه سال مدرس بود و عاقبت در 38 سالگی به سمت مربیگری ارتقا یافت و وی هیچ‌گاه مقامی بالاتر از استادیاری در هیئت علمی نیافت.

دروسی که وبلن تدریس می‌کرد عبارت بودند از: اقتصاد کشاورزی، سوسیالیسم و تاریخ نظریه اقتصادی. وی در سوم آگوست سال 1929 در یکی از مناطق کالیفرنیا در گذشت.

آثار:

وبلن در سال 1884 مقاله‌ای با عنوان "نقد قوه حکم کانت" در نشریه فلسفه نظری به چاپ رساند. در سال 1891 مقاله‌ای با عنوان "برخی نکات فراموش شده در نظریه سوسیالیسم" در سالنامه فرهنگستان علوم اجتماعی و سیاسی آمریکا به انتشار رساند. او در این مقاله ضمن اتکا به نظریه‌های تکاملی اسپنسر، برخلاف وی، از الغای مالکیت خصوصی دفاع کرد. در سال 1898 نخستین نقد خود را بر نظریه اقتصادی، با عنوان "چرا اقتصاد علمی تکاملی نیست؟" در فصل‌نامه اقتصادی به چاپ رساند. همچنین نخستین و پرخواننده‌ترین کتاب وی، "نظریه طبقه تن‌آسا"، در سال 1899 به انتشار رسید. این کتاب تحلیلی است از کارکردهای پنهانی مصرف تظاهری و ضایع کردن تظاهری، که از جمله نمادهای مشخص منزلتی طبقه بالای جامعه بوده و از جمله روش‌های رقابت‌آمیز آن‌ها به منظور بالابردن حیثیت فردی به شمار می‌آیند. وی در حالی که می‌خواهد واقعیت‌های دنیای سرمایه‌داری زمان خود را تشریح کند، بسیاری از نمودهای رفتاری زندگی طبقه مرفه دوران بربریت و فئودالیسم را الگو قرار می‌دهد.

از آثار دیگر ویلن می‌توان به امپراتوری آلمان و انقلاب صنعتی و تحقیقی درباره ماهیت صلح مقالاتی مانند: گروه‌های ذی‌نفع و عامه مردم، جایگاه علم در تمدن جدید، مهندسان و سیستم متکی بر قیمت، و مالکیت گیاهی و بنگاه تجاری در دوران اخیر اشاره کرد.

ویلن در سراسر آثارش، می‌خواهد نشان دهد که چگونه عادات فکری بر اثر عادت‌های زندگی پدید می‌آیند و پیوسته بر دلبستگی سبک‌های فکری با ساختارها و سازمان‌های اجتماعی تأکید داشت. وی اعتقاد داشت که بخش مهمی از طرح‌های اندیشه یا معرفت، بازتاب طرح‌های زندگی است. در همین راستا ویلن اعتقاد داشت که پایگاه فرد در عرصه تکنولوژی و اقتصاد، بینش و عادات فکری‌اش را تعیین می‌کند.

در نظر ویلن هر چند واقعیت اجتماعی، تا حد زیادی بر معرفت تأثیر می‌گذارد، اما باید دانست که بیش از طبقات اجتماعی، این نهادهای اجتماعی‌اند که نقش عامل مسلط را در معرفت ایفا می‌کنند؛ چرا که نهادها خوشه‌هایی از عادات و رسوم‌اند که اجتماع تصویب کرده است. به نظر او تکامل جوامع بشری را باید به عنوان فرایند گزینش طبیعی نهادها در نظر گرفت. وی همچنین سبک‌های تفکر را به موقعیت و نقش‌های ساختاری درون اجتماع پیوند می‌داد. او نظریه وابستگی سبک‌های تفکر را مطرح کرد.

منابع: (در حال ویرایش)

ویکی‌پدیا: بیوگرافی تورستین بوند ویلن

زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی، کوزر، لوئیس